

- Neslužbeni prečišćeni tekst -

ZAKON O KOMISIJI ZA VRIJEDNOSNE PAPIRE

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom osniva se Komisija za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija) i uređuje naziv, sjedište, status, sastav, organizacija, ovlaštenja i odgovornosti i finansiranje Komisije.

II - NAZIV, SJEDIŠTE I STATUS KOMISIJE

Član 2.

Komisija je samostalna specijalizirana institucija Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Komisija ima svojstvo pravnog lica.

Komisija za svoj rad odgovara Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament Federacije).

Komisija podnosi Parlamentu Federacije na potvrdu godišnji finansijski plan.

Uz godišnji finansijski plan Komisija podnosi Parlamentu Federacije godišnji izvještaj o radu za prethodnu godinu.

Član 3.

Naziv Komisije je: Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine.

Sjedište Komisije je u Sarajevu.

Komisija može imati urede van sjedišta Komisije, koji se osnivaju odlukom Komisije.

Član 4.

Komisija ima pečat koji sadrži u dva koncentrična kruga sa grbom Federacije i latinicom ispisan tekst: "Bosna i Hercegovina - Federacija Bosne i Hercegovine Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine".

U sredini pečata nalazi se grb Federacije Bosne i Hercegovine.

Na oblik, izradu, upotrebu i čuvanje pečata Komisije primjenjuje se Zakon o pečatu

III - SASTAV KOMISIJE

Član 5.

Komisiju čine predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana, koje imenuje i razrješava predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednika Federacije i potvrđuje Parlament Federacije.

Mandat Komisije traje pet godina.

Isto lice može biti više puta imenovano u sastav Komisije.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije moraju imati visoku školsku spremu ekonomske ili pravne struke i višegodišnje odgovarajuće profesionalno iskustvo.

Član 6.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije ne mogu:

- 1) biti međusobno u braku ili srodstvu u uspravnoj liniji niti u pobočnoj liniji ili po tazbini zaključno s trećim stepenom;
- 2) biti lica krivično kažnjavana za krivične radnje i postupke nespojive sa dužnošću u Komisiji;
- 3) biti članovi organa zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti, nadzornog ili upravnog odbora preduzeća, banke, društva za upravljanje, investicionog fonda, penzionog fonda, osiguravajućeg društva ili profesionalnog posrednika u prometu vrijednosnih papira;
- 4) obavljati bilo koji drugi posao uz naknadu, izuzev naučnih, istraživačkih i predavačkih aktivnosti;
- 5) posjedovati, direktno ili indirektno, više od 5% vrijednosnih papira preduzeća, banke, društva za upravljanje, investicionog fonda, penzijskog fonda, osiguravajućeg društva, ili profesionalnog posrednika u prometu vrijednosnih papira;
- 6) obavljati dužnost u političkoj stranci;
- 7) učestvovati u političkim aktivnostima;
- 8) obavljati djelatnost ili provoditi aktivnosti nespojive sa principom zaštite investitora ili nezavisnošću Komisije.

Članovi Komisije, izuzev inozemnog stručnjaka, vrše svoje dužnosti, prava i obaveze na osnovu radnog odnosa na neodređeno vrijeme u Komisiji sa punim radnim vremenom u skladu sa zakonom koji regulira radni odnos.

Član 7.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije imenuju se uz njihovu pismenu saglasnost.

Pismenom saglasnošću iz stava 1. ovog člana, kandidat za predsjednika, zamjenika predsjednika i člana Komisije, koji obavlja dužnost iz člana 7. tačka 3. ovog zakona, napušta dužnost i suspenduje članstvo za vrijeme mandata u Komisiji.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Komisije, dvije godine po prestanku mandata, nemaju pravo zastupanja i predstavljanja u postupku pred Komisijom.

Član 8.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Komisije može biti razriješen prije isteka mandata, na lični zahtjev.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Komisije može biti razriješen prije isteka mandata u slučaju da ne postupa u skladu sa zakonom, aktima Komisije, zloupotrijebi svoj položaj ili nastupe druge okolnosti nespojive sa obavljanjem dužnosti u Komisiji.

Član 9.

Sa razrješenjem u skladu sa članom 9. ovog zakona, imenuje se drugo lice za predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana Komisije. U slučaju iz stava 1. ovog člana, drugo lice imenuje se za period do isteka mandata njegovog prethodnika.

IV - OVLAŠTENJA KOMISIJE

Član 10.

Komisija osigurava primjenu i nadzire provođenje zakona i drugih propisa koji se odnose na emisiju i promet vrijednosnih papira i ovlaštena je i odgovorna naročito za:

- 1) regulisanje uvjeta i načina izdavanja i prometa vrijednosnih papira;
- 2) odobravanje izdavanja dionica i drugih vrijednosnih papira preduzeća i banaka;
- 3) odobravanje izdavanja vrijednosnih papira društava za upravljanje fondovima, investicionih fondova, uzajamnih fondova i drugih pravnih lica koja se bave izdavanjem vrijednosnih papira;

4) regulisanje uvjeta i načina izdavanja obveznica kantona i općina;

5) propisivanje pravila i nadzor prometa vrijednosnim papirima, zasnovanog na razmjeni vrijednosnih papira i sistemu kotiranja, putem elektronskih sredstava;

6) zaštitu interesa investitora;

7) propisivanje i nadzor primjene standarda izvještavanja investitora i javnosti o poslovanju učesnika u prometu vrijednosnih papira;

8) propisivanje i nadzor primjene standarda upravljanja dioničkim društvima; i

9) propisivanje uvjeta, davanje odobrenja za rad i vršenje nadzora profesionalnih posrednika i drugih učesnika u prometu vrijednosnih papira, te ostali poslovi u vezi sa radom u prometu vrijednosnih papira.

Član 11.

U vršenju ovlaštenja Komisija:

- 1) nadzire primjenu zakona i drugih propisa o emisiji i prometu vrijednosnih papira, i ima pravo zahtijevati od svih pravnih i fizičkih lica informacije i isprave koje su prema procjeni Komisije potrebne za vršenje nadzora, kao i za vršenje drugih njenih ovlaštenja i odgovornosti, na način i u roku koji odredi
- 2) koordinira aktivnosti organa uprave, federalnih ustanova i agencija Federacije u pitanjima regulisanja i nadzora aktivnosti u prometu vrijednosnih papira;
- 3) propisuje uvjete i pravila prometa vrijednosnih papira;
- 4) daje dozvole za emisiju vrijednosnih papira;
- 5) propisuje i nadzire procedure i utvrđuje rezultate javne ponude vrijednosnih papira i provodi registraciju emitenata vrijednosnih papira;
- 6) propisuje standarde i obavezne elemente prospekta vrijednosnih papira;
- 7) propisuje standarde za odobravanje prodaje vrijednosnih papira putem javne ponude i za njihovo kotiranje;
- 8) propisuje uvjete i odobrava promet vrijednosnih papira inozemnih emitenata;
- 9) donosi akta kojima se propisuje promet vrijednosnih papira na osnovu povlaštenih informacija;
- 10) obustavlja emisiju i promet pojedinih vrijednosnih papira i druge aktivnosti u prometu vrijednosnih papira, u slučaju manipulacija ili špekulacija u prometu ili kada procijeni da su tim aktivnostima ugroženi interesi investitora i

javnosti, ili one nisu u skladu sa zakonom i drugim propisima;

11) obustavlja promet svih vrijednosnih papira i aktivnosti svih institucija i učesnika u prometu vrijednosnih papira u slučajevima utvrđenim zakonom i propisima Komisije;

12) propisuje uvjete i pravila profesionalnog obavljanja poslova posredovanja u prometu vrijednosnih papira, uključujući standarde osiguranja i garancija;

13) propisuje uvjete i postupak i izdaje dozvole za poslove profesionalnog posredovanja u prometu vrijednosnim papirima, te upozorava, obustavlja djelomično ili u cjelosti i ukida ove dozvole, ukoliko se profesionalno posredovanje u prometu vrijednosnim papirima vrši protivno zakonu i propisima Komisije;

14) propisuje uvjete i standarde vođenja registra vrijednosnih papira i obavljanja poslova poravnanja i depozitara vrijednosnih papira;

15) nadzire rad registra vrijednosnih papira i depozitara;

16) propisuje uvjete i pravila učešća društava za upravljanje, investicionih fondova, penzijskih fondova i osiguravajućih društava u prometu vrijednosnih papira;

17) propisuje uvjete i procedure i odobrava provođenje podjele i spajanja dionica i pripajanja i preuzimanja dioničkih društava;

18) propisuje uvjete i procedure i odobrava sticanje dionica između dioničkih društava;

19) propisuje standarde kapitala i ograničenja rizika u transakcijama vrijednosnim papirima za profesionalne posrednike u prometu vrijednosnih papira;

20) propisuje standarde zaštite dioničara i upravljanja dioničkim društvima;

21) propisuje uvjete i procedure upisa u registar i vodi registar emitenata vrijednosnih papira;

22) propisuje sadržaj, uvjete i standarde objavljivanja finansijskih izvještaja i drugih informacija, uključujući projekcije budućeg poslovanja, i način izvještavanja dioničara o poslovanju dioničkih društava;

23) propisuje oblik i rokove čuvanja i osigurava uspostavljanje javnih registara podataka o emitentima i vlasnicima vrijednosnih papira, profesionalnim posrednicima i poslovima u prometu vrijednosnih papira;

24) inicira donošenje i izmjene propisa koji se odnose na vrijednosne papire, upravljanje dioničkim društvima i zaštitu dioničara, profesionalne posrednike u prometu vrijednosnih papira, samoregulirajuće organizacije i

antimonopolske propise, za čije donošenje Komisija nije nadležna;

25) utvrđuje uvjete, standarde i način dostavljanja Komisiji informacija emitenata i profesionalnih posrednika u prometu vrijednosnih papira i objavljivanja izvještaja koji se odnose na njihove aktivnosti, uključujući promociju i reklamu;

26) nadzire poslovne knjige, finansijske izvještaje i saopštenja emitenata i profesionalnih posrednika u prometu vrijednosnih papira;

27) organizuje obuku profesionalnih učesnika, specijalista i drugih učesnika u prometu vrijednosnih papira;

28) vodi registar izdatih, obustavljenih i ukinutih dozvola profesionalnih posrednika i specijalista u prometu vrijednosnih papira;

29) propisuje naknade za odobravanje emisije, kotaciju vrijednosnih papira na berzi i drugim uređenim javnim tržištima, i za izdavanje dozvola profesionalnim posrednicima i specijalistima u prometu vrijednosnih papira;

30) vrši nadzor provođenja drugih propisa kojima se direktno ili indirektno utiče na emisiju i promet vrijednosnih papira, i o nalazima izvještava nadležne organe uprave, upravne organizacije i agencije Federacije;

31) razmatra način primjene zakona i drugih propisa o emisiji i prometu vrijednosnih papira, podnosi prijave nadležnim organima za privredne prijestupe i krivična djela, te provodi prekršajne postupke u skladu sa Zakonom o prekršajima kojima se povređuju federalni propisi; i

32) preduzima druge mjere i radnje za koje je ovlaštena i odgovorna u skladu s ovim zakonom i drugim zakonima i propisima.

Komisija može pokrenuti građanskopravne postupke radi poništenja pravnih poslova kojima se krše propisi iz oblasti tržišta kapitala i akata kojima se krše propisi o upravljanju dioničkim društvima.

Član 12.

Komisija za izvršavanje ovlaštenja i odgovornosti utvrđenih odredbama čl. 11. i 12. ovog Zakona i odredbama drugih zakona, donosi opće akte (pravilnike, uputstva, naredbe i odluke) i pojedinačne akte (rješenja i zaključke). Na postupanje Komisije odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99), ako ovim Zakonom, zakonima

kojima se uređuju nadležnosti Komisije i propisima Komisije nije drugačije određeno.

Član 13.

Ministarstvo finansija i Agencija za bankarstvo Federacije dužni su sarađivati s Komisijom u vršenju njenih ovlaštenja u regulisanju i nadzoru aktivnosti banaka i drugih finansijskih organizacija.

Fizička i pravna lica dužna su dostaviti informacije i isprave koje od njih traži Komisija u vršenju njenih ovlaštenja i odgovornosti, na način i u roku koji odredi Komisija.

Član 13a.

Nadzoru Komisije podliježu emitenti vrijednosnih papira, pravna i druga lica ovlaštena za poslovanje sa vrijednosnim papirima i lica koja vrše druge poslove u vezi sa vrijednosnim papirima, u vezi sa emisijom i prometom vrijednosnim papirima u skladu sa ovim i drugim zakonima, kao i pravna i druga lica u vezi sa primjenom standarda upravljanja dioničkim društvima (u daljnjem tekstu: subjekt nadzora).

Kod vršenja nadzora nad subjektom nadzora kojem je Komisija izdala dozvolu na osnovu zakona može se izvršiti i nadzor lica povezanih sa subjektom nadzora, ako je to potrebno radi potpunog nadzora poslovanja subjekta nadzora kojem je Komisija izdala dozvolu.

Komisija u skladu sa zakonom, posebnim propisom bliže uređuje način vršenja nadzora.

Član 13b.

U sklopu nadzora nad subjektom nadzora Komisija vrši:

- uvid, pregled, provjeru i analizu informacija, izvještaja i dokumentacije koju joj on dostavlja na osnovu zakona i drugih propisa;
- pregled poslovanja i vršenja djelatnosti u prostorijama subjekta nadzora (u daljnjem tekstu: nadzor poslovanja);
- druga ovlaštenja na osnovu zakona i drugih propisa.

Ukoliko se nadzor vrši po inicijativi pravnih ili fizičkih lica, radi zaštite njihovih prava i interesa, Komisija je dužna, nakon okončanja nadzora, pisano ih obavijestiti o tome šta je preduzela.

Član 13c.

Nadzor poslovanja kod subjekta nadzora, u okviru nadležnosti Komisije, vrše službena lica Komisije na osnovu pisanog ovlaštenja predsjednika Komisije za svaki nadzor posebno. Izuzetno, predsjednik Komisije može ovlastiti i druga lica da zajedno sa službenim licima Komisije izvrše nadzor kada je to potrebno zbog složenosti nadzora. Za vršenje određenih stručnih poslova kod nadzora poslovanja subjekta nadzora (ekspertize, ispitivanja i sl.) predsjednik Komisije može ovlastiti i društvo, ustanovu ili druga lica, ako su za njihovo vršenje potrebna posebna znanja ili primjena naučnih metoda.

Službeno lice koje vrši nadzor poslovanja dužno je prije započinjanja pregleda uručiti odgovornom licu kod kojeg se vrši nadzor pisano ovlaštenje iz stava 1. ovog člana.

Član 13d.

Nadzor poslovanja vrši se u slučaju kad se na osnovu podataka i dokumentacije sa kojom Komisija raspolaže ili koju je pribavila ne mogu utvrditi sve činjenice značajne za konkretni slučaj, kao i u slučajevima određenim propisom Komisije i slučajevima vršenja nadzora po inicijativi pravnih ili fizičkih lica radi zaštite njihovih prava i interesa. Prilikom vršenja nadzora poslovanja službeno lice Komisije ovlašteno je da: pregleda poslovnu dokumentaciju, poslovne knjige, druge isprave i računarske zapise koji mogu dati uvid u poslovanje sa vrijednosnim papirima i druge poslove iz ovog i drugih zakona koje Komisija nadzire, zatražiti računarske baze podataka, ispis podataka iz računara, izradu i dostavu finansijskih i drugih izvještaja, te zatražiti pisana i usmena izjašnjavanja pravnih lica i zaposlenika pravnih lica nad kojima vrši nadzor.

Član 13e.

Kada Komisija pri vršenju nadzora emisije vrijednosnih papira utvrdi nepravilnosti, odnosno da je postupano suprotno odredbama zakona i propisima Komisije o emisiji vrijednosnih papira, a te nepravilnosti se mogu otkloniti, naložit će emitentu da te nepravilnosti otkloni, odrediti rok za otklanjanje nedostataka i obustaviti emisiju za vrijeme koje je određeno za otklanjanje nedostataka. Za vrijeme obustave emisije ne teku rokovi vezani za emisiju, niti se može vršiti upis i uplata vrijednosnih papira.

Ako emitent ne otkloni nedostatke u ostavljenom roku ili se radi o nedostacima koji se ne mogu

otkloniti, Komisija će donijeti rješenje o poništenju emisije sa posljedicama koje proizlaze za neuspješnu emisiju, u skladu sa zakonom koji regulira emisiju i promet vrijednosnim papirima. Rješenje o obustavljanju i poništenju emisije dostavlja se registarskom sudu za emitenta i Registru vrijednosnih papira.

Član 13f.

Komisija vrši nadzor nad profesionalnim posrednicima u vezi sa poslovima koje obavljaju u prometu vrijednosnim papirima.

Komisija može profesionalnom posredniku izreći sljedeće mjere: naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku, obustaviti djelomično ili u cjelosti dozvolu i ukinuti dozvolu za vršenje poslova profesionalnog posredovanja u prometu vrijednosnim papirima.

Član 13g.

Ako Komisija u vršenju nadzora utvrdi da berza u svom poslovanju postupa suprotno odredbama zakona i propisima Komisije o prometu vrijednosnim papirima ili ako je to potrebno radi neometanog funkcioniranja tržišta kapitala, može izreći sljedeće mjere: privremeno obustaviti promet sa svim ili određenim vrijednosnim papirima, naložiti izmjene ili dopune statuta, pravila ili drugih općih akata berze.

Ukoliko berza ne postupi u skladu sa nalogom Komisije iz stava 1. ovog člana, Komisija može pokrenuti postupak kod nadležnog suda za prestanak berze i brisanje iz sudskog registra.

V - STATUT, ODLUČIVANJE I RUKOVOĐENJE

Član 14.

Komisija ima Statut. Statutom se uređuje upravljanje i organizacija Komisije. Komisija imenuje sekretara Komisije.

Član 15.

Akti koje donosi Komisija su konačni. Protiv akata Komisije stranka može pokrenuti upravni spor, kod nadležnog suda

Član 15a.

Komisija odlučuje na sjednici.

Sjednice Komisije se održavaju najmanje jednom u 30 dana.

Sjednicu Komisije predsjednik je dužan sazvati na zahtjev zamjenika predsjednika ili dva člana Komisije.

Komisija odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova, među kojima je obavezno predsjednik ili zamjenik predsjednika Komisije.

Akti komisije objavljuju se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 15b.

Radom Komisije rukovodi predsjednik ili zamjenik predsjednika Komisije, u slučaju spriječenosti predsjednika Komisije.

Predsjednik Komisije:

- 1) potpisuje akte Komisije;
- 2) zastupa i predstavlja Komisiju prema drugim institucijama i učesnicima u prometu vrijednosnih papira;
- 3) saziva sjednice Komisije i predsjedava njihovim radom;
- 4) odgovoran je za provođenje odluka Komisije, i
- 5) odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa, platama i odgovornosti zaposlenih u Komisiji.

Predsjednik Komisije može ovlastiti članove Komisije za preduzimanje pojedinih radnji i potpisivanje određenih akata, što se utvrđuje posebnim rješenjem.

Član 16.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije i zaposleni u Komisiji dužni su osigurati zaštitu povjerljivih informacija, utvrđenih zakonom, drugim propisima i aktima Komisije.

Član 16a.

Predsjednik, zamjenik predsjednika, članovi Komisije i zaposleni u Komisiji, kao i lica koja obavljaju poslove po nalogu Komisije ne mogu biti gonjeni za krivična djela, niti se smatrati odgovornim u građansko-pravnom postupku za bilo koje radnje koje su izvršili u dobroj vjeri u toku izvršenja zadataka iz okvira svojih ovlaštenja. Komisija će obešteti svoje zaposlenike u pravnim postupcima pokrenutim protiv zaposlenika za radnje koje su obavili u dobroj vjeri u toku izvršavanja svojih dužnosti i u okviru svojih ovlaštenja .

VI - NESPOJIVOST POSLOVA

Član 17.

Lica zaposlena u Komisiji ne mogu:

- 1) istovremeno obavljati drugi posao u vezi s ovlaštenjima Komisije uz naknadu, izuzev naučnih, istraživačkih i predavačkih aktivnosti;
- 2) biti članovi nadzornog ili upravnog odbora preduzeća, banke, društva za upravljanje fondovima, investicionog fonda, penzionog fonda, osiguravajućeg društva, i profesionalnog posrednika u prometu vrijednosnih papira;
- 3) posjedovati, direktno ili indirektno, više od 5% vrijednosnih papira preduzeća, banke, društva za upravljanje fondovima, investicionog fonda, penzionog fonda, osiguravajućeg društva, i profesionalnog posrednika u prometu vrijednosnih papira; obavljati djelatnost nespojivu sa principom zaštite investitora ili nezavisnošću Komisije.

VII - FINANSIRANJE

Član 18.

Komisija se finansira od prihoda od naknada i taksi ostvarenih iz djelatnosti Komisije, u skladu sa finansijskim planom Komisije i odlukom Komisije. Višak prihoda ostvarenih iz djelatnosti Komisije u odnosu na troškove prenosi se u iduću godinu. Djelatnost Komisije može se finansirati i iz donacija inozemnih vladinih i nevladinih organizacija.

VIII - KAZNE NE ODREDBE

Član 19.

Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.000 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac koji ne postupi u skladu sa članom 12. stav 1. tačka 1. ovog zakona.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana, u naročito teškim slučajevima, može se izreći novčana kazna najviše do dvadesetostrukog iznosa pričinjene štete, neizvršene obaveze, ili vrijednosti robe ili druge stvari koja je predmet prekršaja.

Član 20.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 70.000 KM kaznit će se za privredni prijestup pravno lice

koje ne postupi u skladu sa članom 12. stav 1. tačka 1. ovog zakona, izuzev Federacije, kantona i općine i njihovih organa.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 5.000 KM kaznit će se za privredni prijestup iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.

Za privredni prijestup iz stava 1. ovog člana, u naročito teškim slučajevima, može se izreći novčana kazna najviše do dvadesetostrukog iznosa pričinjene štete, neizvršene obaveze, ili vrijednosti robe ili druge stvari koja je predmet privrednog prijestupa.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

Komisija će izvršiti registraciju emitenata i dionica emitovanih u postupku privatizacije u skladu sa Zakonom o privatizaciji preduzeća ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/97), na osnovu izvještaja nadležnih agencija za privatizaciju. Emisija dionica iz stava 1. ovog člana ne zahtijeva prethodno odobrenje Komisije.

Član 22.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena zakona i drugih propisa koji su regulisali ovu materiju, a primjenjivali su se na teritoriji Federacije do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".